

Felhívjuk a figyelmet, hogy az alábbiakban közölt dokumentum az igehirdető, Sípos Ete Zoltán kézírata, amelynek publikálása szerkesztés nélkül történik, és az igehirdetésében elhangzottakkal nem feltétlenül szóról-szóra egyezik meg!

2013. április 1-jén az újszegedi református templomban elhangzott igehirdetés háttéranyaga

Húsvét 2.

Cím: Négy szemkört a Feltámadottal

Lekció: Jn. 21, 1-19

Textus: Jn. 21, 15-19

Vázlat:

1)Háromszor egy kérdés

2)Háromszor egy vallomás

3)Háromszor egy megbízatás

Ma, húsvét ünnepének hétfőjén, a halálból feltámadott Jézusnak és tanítványának, Péternek a felolvasott igénkben élénk táruló, kora reggeli találkozására figyeljünk oda és ennek hozzánk szóló üzeneteit igyekezzünk hittel megérteni. Ezen találkozás körülményei kísértetiesen hasonlítanak egy néhány nappal előbbi szomorú eseménysor körülményeihez. Most is hajnali szürkület van, izzik a parázs. S Péternek három kérdést szegez Jézus: milyen kapcsolatban vagy Velem? Aztán csöndesen három péteri vallomás csendül fel a tó partján – harmadszorra már könnyek közt. Mindez ott, ahol annak idején, évekkel ezelőtt Jézusért minden elhagyott s a követésébe állt. Hát itt vonja őt félre Jézus egy négy szemkörti beszélgetésre, mert ahhoz, hogy azt a háromszori átkozódós-fogadkozás tagadást rendezze vele és megújítsa, alkalmassá tegye szolgálatára és mártíriumra – szüksége volt még erre!

1) Háromszor egy kérdés

Jézus három kérdést tesz fel Péternek, amelyben a hozzá fűződő viszonyára kérdez rá: „Szeretsz-e engem?” Elfogadsz-e olyannak, amilyen vagyok?

Ragaszkodsz-e hozzám? Kellek-e így? Szeretsz-e? (2x agapé, 1x fileó szerepel Jézus

Krisztuskérdésében – de itt rokonértelműek, nincs jelentősége a szavaknak, vö. exc.) Szeretsz-e? Teljes

szívedből, lelkedből, elmédből szeretsz-e? Én vagyok a legfontosabb a

számodra? Ez a kérdés: **(a)** személyes: egyenesen Péternek szólt: te szeretsz-e?

Nem a tanítványok, nem az emberek, hanem TE! Igen, személyesen hozzám

szól Jézus Krisztus 3 kérdése! Ez a kérdés: **(b)** egyszerű – semmi bonyolultság

nincs benne. Ez a kérdés **(c)** jogos - hiszen Péter a főpap udvarán 3-szor

megtagadta – s azzal arról tett bizonyosságot, hogy nem Őt, hanem magát szereti.

Önvédelemből egyedül hagyta. Személyes és jogos a Feltámadott kérdése. Jézus Krisztus azt akarta elérni, hogy Péter – azok után, amit tett – gondolja át alaposan a hozzá fűződő viszonyát. Ne bújjon mások mögé, ne rejtőzzön el az arctalan tömegben, hanem nézzen szembe magával, hogy elég buzgóság él-e benne a meghalt és feltámadott Jézus iránt vagy nem! S Péternek bizony alaposan és mélyen meg kellett vizsgálnia a szívét-lelkét – merthogy Jézus nem egyszer, hanem háromszor kérdezte meg tőle ugyanazt!

Sőt, Jézus kérdése **(d)** döntő fontosságú kérdés volt, mert Péternek a Hozzá való viszonya és Neki való szolgálata azon fordul meg, hogy szereti Őt vagy nem! S ezt Péternek is tudnia kellett! Péternek az Úrral való kapcsolata nem azon múlt, hogy milyen tökéletesen járta a megszentelődés útját, milyen sikereket ért el, milyen közvéleményt sikerült kialakítania magáról, hanem azon, hogy szereti-e Jézus Krisztust!?

Ma ugyanaz a meghalt s feltámadott Jézus, megváltónk, üdvözítőnk, az Ige által itt hadd kérdezzen minket is ezen az ünnepen: szeretsz-e? Ez a kérdés a mi esetünkben is személyes, egyszerű, jogos, hiszen annyiszor eláruljuk Jézus Krisztust, amik arról tanúskodnak, hogy nem őt, hanem magunkat szeretjük, s ez a mi esetünkben is döntő kérdés: azt akarja, hogy mi is tudjuk – mert a Jézus Krisztussal való viszonyunk és neki való szolgálatunk erre kell, hogy épüljön – másra nem épülhet! A Jézus Krisztus iránti viszonzszeretet a keresztyéért, üres sírjáért – a vele való kapcsolat és a neki végzett szolgálat szempontjából – kulcsfontosságú! Az Úrral akarsz élni, de úgy, hogy nem szereted? Lehetetlen! Az Úrnak akarsz szolgálni úgy, hogy nem szereted? Lehetetlen! Aki szeretet nélkül szolgálni akar, annak számára a szolgálat: kötelesség és teher! Arra gondol: ezt el kell végezniem, meg kell csinálnom, de teher minden bizonyágtétel. Minden munka: eltérni másokat, segíteni másoknak. Miért? Ha a Jézus iránti szeretet nem erős bennem, akkor minden szolgálat teher, nyögés, „csak legyek túl rajta mielőbb, csak púp a hátamon”! Jézussal élni és Neki szolgálni örömmel szárnyalón csak az tud, aki szereti az őt megváltó, neki megbocsátó és őt felkaroló Jézusát! Jézust nem érdeklik a hívő eredményeink, nem érdeklik – értsétek jól – a vétkeink sem, nem azt kérdezi, hogy vétkeztél-e ellenem és miben? Nem hányja szemünkre, hogy mennyi kétely, hitlenség, bűn terhel – hanem azt kérdi: szeretsz-e?

Személyes-jogos és egyszerű-döntő kérdés. Engedjük a szívünk mélyére hatolni és ne adjunk rá elhamarkodott választ. Fontoljuk meg alaposan, hogy mit válaszolunk neki hittelt mondott racionális imádságban?

Azt olvassuk, hogy amikor Jézus Krisztus harmadik alkalommal kérdezi tőle ugyanazt, a kérdés miatt Péter elszomorodik. Miért? Azért, mert eszébe jutott a

háromszori tagadása. (Nem azért, mert úgy érezte, Jézus kétségbe vonja szeretetét, vagy nem tartja őszintének a válaszát.) Erre a kérdésre nem tudott a bűnbánat könnyei nélkül válaszolni!! Újra előtte állt, megint reá nehezedett lelkiismeretére a háromszori tagadása. S ahogy azon az éjjelen a sírásig szomorodott önmaga szeretetlensége miatt úgy most is megszomorodik. (Mk 14,72; Mt 26, 75; Lk 22, 62) Óh, mit is tettem azon az éjszakán! Igen, Péter keservesen sírt azon az éjjelen, és amikor most Jézus olyan finoman újra elébe hozta – hát felötlött benne annak az éjjelnek a fájdalma, keserű lelkiismeret furdalása. Isten szerint szomorodott meg akkor és most is! S mi? Tudjuk mi is, hogy voltaképp minden vétünk mögött az önszeretetünk áll: magunkat szeretjük, nem Jézust?! Fájt már ez neked? Megszomorodtál már valaha emiatt? A szíved mélyéig fájt már az, hogy miközben Ő úgy szeretet, s nem kímélte magát érted, te eloldalogtál mellőle, elfordultál tőle – mert magadat szeretted, kímélted. Mert nem elég tudni, de fájlalni kell a bűnt – mélységes önszeretetünket, önhitt önimádatunkat, én-bálványozásunkat! Tudtál már sírni azon, hogy mennyire szeretetlen ember vagy – Jézus Krisztus iránt? Ha igen, akkor ha ezt Jézus eszedbe juttatja kérdéseivel – te is megszomorodhatsz újra azon, hogy milyen önistenítő, önszerető, önimádó vagyok, s mennyire nem szeretem Jézust! Mennyire nyomorult, hálátlan, gyenge, gyáva, megalkuvó, magamat féltő vagyok. Ahogy először, úgy ma is van okunk a megszomorodásra.

2) Háromszor egy vallomás

A főpap udvarán háromszor kérdezték Jézussal való kapcsolatáról, vallhatott volna ott is helyesen, de nem tette. Itt is kérdezi őt Jézus Krisztus. S Péter harmadszorra sem hagyja ott, hanem marad és válaszol.

Akkor megtagadta – most nem. Pedig akkor is megvallhatta volna háromszor ugyanazt! Akkor nem tette. Most a 3 kérdéssel újra alkalmat ad Jézus Péternek az Iránta való viszont szeretete megvallására. Ezt az alkalmat Jézus Krisztus készítette el és Ő adta meg a lehetőséget erre a vallomásra Péternek! Nekünk is megadja ezt a lehetőséget, amikor a szeretetünkről kérdez! (a próbák idején is ugyanez a kérdés.) Mit válaszolsz hát Neki – itt és most?

Péter nagyon jól tudta, hogy Jézus Krisztus előbb szerette őt. Az ő, Jézus Krisztus iránti szeretete – csak viszontszeretet lehet! Ő előbb szeretett! Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük, hanem hogy Ő szeretett. Ő már azon az éjjelen rám tekintett. Aztán üzent nekem, külön nekem. Azután eljött direkt hozzám.. S most újra félrevon szelíden, kérdezett, s megbízott. Igen, Ő szeret – ez nem kétséges!! A kérdés – hogy viszont szeretem-e? S igen, a kérdésre válaszolva Péter háromszor megvallhatja, hogy szereti Jézust, aki – később ezt még jobban értette – szeretetből szenvedett és halt meg érte a Golgotán mielőtt

feltámadt! Péter háromszor vall: igen!

Jézus Krisztus először azt kérdezte: jobban szeretsz-e náluknál. Te, aki azzal dicsekedtél, hogy te jobban szeretsz, s ha ők mind megbotránkoznak is, de te nem fogsz. No, tényleg jobban szeretsz náluknál? S Péter válaszol: már nincs benne a többiek lenézése és önmaga túlértékelése.. Már nem mondja, hogy igen, náluknál jobban, mert én különb vagyok! Nem! Nem jobban és nem kevésbé, hanem egyszerűen – tudod, hisz te mindent tudsz – tudod, hogy szeretlek. Nem méricskélve magadat másokhoz – mit válaszolsz? Ez csak Rá és rád tartozik.

Jézus Krisztus talán nem tudta, hogy Péter szereti-e? Dehogynem! Tudta, de hallani akarta, hogy Péter kimondja – mert Péternek volt szüksége arra, hogy kimondja, nem Jézusnak! Miatta mondatja ki vele vallomását háromszor is!! Péter mondhatta volna: Uram, szerinted az imént miért rohantam, úsztam, futottam hozzád lélekszakadva, miért nem bírtam ki ott a hajóban, miért én akartam a legelőször hozzád érni? Hát nem érted? S szerinted ott a főpap udvaráról, amikor kimentem, miért sírtam magam felett olyan keservesen? Hát nem érted, hogy szeretlek s azért sírtam, mert összetört bennem a hiú büszkeségem: akitől annyi szeretet kaptam, azt én megtagadtam, elárultam, magára hagytam szenvedésében. Csak azért fájt annyira, mert szerettelek akkor is – hát nem tudod?? De, Jézus Krisztus tudta. De Péternek is tudnia kellett – hangosan kimondva – háromszor is megerősítve, hogy szereti. (fileó, fileó, fileó) Háromszor hangosan tagadta – háromszor hangosan vallja meg szerelmét. Mondhatnánk – a számlát kiegyenlítettte vele Jézus! S közben elmélyült benne, hogy ő tényleg szereti Jézust. Jézus Krisztus mindenképp bele akarta vésni a lelkébe, hogy szereti őt!!

Amikor Péter kimondja háromszor, hogy szereti, akkor ezzel a vallomással elkötelezi magát Jézus Krisztus mellett! Ilyen elkötelezés nélkül nem bírt volna később kitartani, nem bír volna meghalni érte, és népéért! Péter azonban itt elkötelezte magát Neki egy életre – háromszor is (házassági eskü csúcspontja: szeretem... – elkötelezés egy életre) S te? Hányszor vallottál már az Úrnak, nem egy érzelmi fellángolással, hanem egy életre szóló elkötelezéssel: szeretlek Uram, én erősségem!! Én megváltóm, feltámadott Uram. Akinek minden jót köszönhetek – szeretlek, nem ma, holnap, nem egy percig, amíg az érzelmi fellobbanás tart, hanem elkötelezetten! Igen, Jézus Krisztus ezt provokálja s várja.

Minden azután következő napon ezt a szeretetet tette próbára Péterben – egészen a mártírhalálig próbára tette és Péter már nem lett hűtlen hozzá. Ahogy

Jézus Krisztus őérte, úgy szinte 100%, hogy meghalt Jézusért – inkább, hogysen megtagadja még egyszer azt, aki nem tagadta meg soha. A mi elkötelezettségünket, nagy szavainkat is próbára fogja tenni Jézus, hogy kiderüljön: igazán komolyan gondoltuk-e vagy csak érzelmi lelkesültség volt? Légy hű, mindhalálíg – ezt diktálja a szereteted! Ha engem szerettek – parancsaimat megtartsátok – mondja Jézus Krisztus! Mert a szeretete, ezt jelenti: engedek gondolatban, hitben, életben, családban, munkámban – Neki, az Igéjének!

3) Háromszor egy megbízatás

Elhangzott 3 kérdés, mindre külön 3 vallomás, s ezeket mindet külön-külön követte 3 megbízatás. Ebbe a háromszoros megbízatásba bele volt ágyazva Jézus bocsánata, kegyelme! A lényegileg egyező megbízások magukban hordozták azt az értelmet, hogy Jézus megbocsátotta tagadását! Nem bízza volna meg szolgálattal, ha nem bocsátott volna meg. A megbízás = megbocsátással is! (Ef 4,11; ApCsel 20, 28; 1Pét 5, 2-4; Jn 10,1-18) Jézus Krisztus itt nem misszióba küldi, hanem népe pásztorolásával bízza meg. Péter úgy tudta, hogy ő – a tagadásai miatt – alkalmatlanná vált Jézus Krisztus szolgálatára. S most jött Jézus Krisztus és háromszor áthúzza azt, hogy „alkmatlan” s odaírja háromszor, hogy: alkalmas, alkalmas, alkalmas! Kegyelemből bocsánatot kapott és megbízatást! Nem azért, mert kiköszörülte a csorbát, nem azért, mert kiállta a vizsgát. Nem, semmi ilyesmit nem tett! Jézus Krisztus kegyelemből megbocsátott neki, visszafogadta magához és visszaadta neki azt a megtisztelő helyzetet, amit elvesztett. (Kálvin) Most jött el az a pillanat, hogy Jézus biztosítsa szeretetéről és visszaadja neki azt a rendkívüli méltóságot, a Jézus Krisztus hirdetésének méltóságát, tekintélyét – s Jézus Krisztus gondoskodott arról, hogy visszaálljon az eredeti állapot. Jézus Krisztus egyúttal a tanítványtársai előtt is rehabilitálta Pétert, hogy ne vessék meg őt s miatta az evangéliumot.

Nézzük, milyen megbízatást adott neki? Rábízta nyáját-juhocskáit. Kik ezek? Jézus Krisztus– a jó pásztor; Jn10 - juhái-báránykái = az Egyház, a választottak-megváltottak serege. Péter nem minden ember pásztora, hanem csak Jézus Krisztus népéé. Jézus Krisztus népéhez azok tartoznak, akik „hallgatnak a hangomra és követnek engem, idegen hangjára nem hallgatnak” Ezeket, akiket öröktől fogva szeretett, akikért Ő olyan nagy árat fizetett – őket bízza Péterre. Azok nem Péter juhái, hanem Jézuséi! Akik hozzá és rajta keresztül Istenhez tartoznak! Az egyház népe, a hívők a Krisztusé. Senkinek nincs joga úgy tekinteni a hívőkre, hogy azok az övéi, személyes birtokai, akik felett basáskodhatnak, mert ők Jézusé a teremtés, megváltás, újjáteremtés alapján!

S mi volt Péter feladata Jézus nyája tagjai felé? Legeltetés, táplálás, étellel ellátás (boszke) és pásztorolás (poimaine: pásztorold, vezesd, őrizd)! Péterre nem bízott könnyű munkát – amikor ezt a kettős, de tulajdonképpen ugyanarról szóló munkát reá és a többiekre is bízta! S nem valami üres címmel vagy méltósággal ruházta fel, hanem kemény munkával! Neki és tanítványtársainak és utódaiknak kellett ezt a munkát végezniük – Jézus Krisztus, a Jó Pásztor nyomdokát követve – az Ő bojtáraként! (Jn10) Mert Jézus Krisztus táplálja és tereli juhait üdvösség tanításával, ő táplálja őket az igazság beszédével, sőt, tulajdonképpen Ő a lelkük igazi eledele.

Neki azonban vannak bojtárai is! Népe gondozására – Igéje tanítására – igénybe veszi őket. Még a pásztor nevét is rájuk ruházza, mintegy megosztja velük – ezért lehet őket is pásztoroknak nevezni. Ők, Jézus Krisztus vezetése alatt – az Ige szolgálata révén vezetik Jézus Krisztus nyáját. E bojtároknak, Jézus Krisztusra figyelve, előtte való felelősség tudatában, az Igéjével kell táplálni, vezetni Jézus juhait! Különösen is szüksége van a juhoknak Jézus Krisztus evangéliumára! Bárányok, kicsik, nagyok, erre van szükségük újra és újra: a bibliai evangélium tiszta vizére, ropogós fűvére! A tiszta ígére! Péter később 2 levelet írt Jézus juhainak a Jézusért szenvedő, de Őt váró juhoknak, legeltette őket, őrizte, védte, táplálta mindet! Nekünk is ez a dolgunk. Nem menedzselés, nem szervezése a szociális munkának.

Kálvin: Jézus Krisztus semmiféle zsarnoki pápai uralmat nem ruházott ezzel Péterre. Azért mert háromszor mondta el ezt neki, azért tette, hogy minden terhelő bélyegtől szabad legyen, eltöröltessen a háromszori tagadás emléke is, s ne legyen akadálya apostoli hivatása betöltésének! (Chrysostomos, Agusztinus, Cyrill, is így mondja) De e szavakkal semmi olyat nem ajándékozott Péternek, amiben a többiek is ne részesültek volna ugyanúgy. Sőt, az evangélium mindegyik szolgája! Ezen az alapon, hogy itt háromszor mondta neki Jézus, nem lehet indokolni, hogy pápává nevezte ki. Ha a tanítványok élén is áll – vajon ebből hogyan következik, hogy az egész világ egyetemes püspöke? Egyébként bármit kapott Péter, ahhoz a pápának annyi köze van, mint Mohamednek. Senki nem hozhatja ki ebből a részből, hogy Jézus valami örökölhető jogot adott Péternek. Péter utódja... Akkor vállalja Jézus Krisztust és legeltesse a tiszta ígével a Jézus Krisztus népét! De amikor ezzel nem törődik, akkor nevétséges és ostoba dolog, hogy ő a Péter utódja... Amikor Jézus Krisztus megbízta Pétert, nem tette bálvánnyá, lelkek hóhérévá, az egyház nyomorgatójává,... legeltesse a nyáját a tiszta Ígével.

Végül, Jézus Krisztus előre elmondta Péternek azt is, hogy az ő esetében mivel jár ez a szolgálat! 18.v. Jézus közli vele, hogy ez a nagy megbízatás nagy szenvedést s végül mártírumságot von maga után. Megerősítő formulával kezdi: bizony, bizony, s ezzel előkészíti a mártíriumra Pétert! Amikor fiatal voltál, felövezted magad (így ugrott a tengerbe az előbb), de amikor öreg leszel, kinyújtod kezedet...A kezek kinyújtása – a láncok felvétele, majd a kereszthalálra ítélt gesztusa.... („dzönnünai” második használatánál: keresztre kötözni jelentéssel bír - Mátyás E) Más övez fel téged = nem leszel a magad ura – fogoly leszel, nem tudsz majd felövezkedni, mert nem lesz szabad a kezéd ehhez! Ezt azért mondta neki Jézus – olvassuk – „...hogy megjelentsé, milyen halállal fogja Péter

megdicsőíteni Istent!” (Jézus Krisztus halála is dicsőíti Őt – Jn17,1) Nem csak a pásztori munkában, hanem a halálban is követnie kell Jézust és így fogja megdicsőíteni Istent mártíriumával! Tehát Jézus Krisztus előre jelzi Péternek, hogy ezt a szeretetből fakadó, komoly és felelősségteljes szolgálatot juhain közt nem fogja tudni a nélkül végezni, hogy szenvednie, sőt meghalni ne kellene. Péter esetében mindez teljesen megvalósult. Péter haláláról 1Ke 15,4 beszél. Apokrifokból az Acta Petri 35-40. .

Így van ez ma is!! Aki ilyen megbízatást kap az Úrtól, az tanulja meg, hogy ez mivel jár. Üldözés, szenvedés – lehet, hogy halál is! Kálvin írja, hogy emlékeznünk kell arra, hogy a lelkipásztori szolgálatunkkal nem jár világi elismerés, megbecsülés. Aki az Úr szolgálja, az jól teszi, ha felkészül mindenféle bántásra, szenvedésre, gyalázatra! Tudhatjuk ezt előre. Mint ahogy azt is, hogy a nyomorúságokat elhordozni nem lehet másképp, csak ha szeretjük Jézus Krisztust! Ha nem szeretjük, akkor nem fogunk kitartani és igeellenes kompromisszumokat kötünk – a hamis béke kedvéért. Természetesen nem kívánja az Úr mindegyiktől a vértanúságot. De akik legeltetnek-őriznek, azoknak számítaniuk kell a Sátán támadásaira. A jó pásztoroknak nem csak a juhokkal, de farkasokkal is dolguk lesz. Az Úr ismeri gyengeségünket és sokat edz minket, hogy megedződjunk, s nem visz azonnal kibírhatatlan próbák közé. De tanuljuk meg, hogy Neki kell felajánlani magunkat várva, kérve az Ő erejét! Mindig húz vissza a világ, de legyőzhetjük. A halálfélelem is bennünk van – ahogy Jézus Krisztusban is benne volt, ezért kérte annak eltávozását – de mégis kész volt elszenvedni. Péter is biztos szerette volna elkerülni a halált. De mégis vállalta önként. Az Úr segítségével legyőzte a halálfélelmet. Mi is legyőzhetjük Jézus Krisztusban, Jézus Krisztusért! Félték a vértanúk is, de imádsággal az Úrba kapaszkodtak és el tudták szenvedni a halál Őerte!

Minden hívő (különösen pásztor) célja kell, hogy legyen: Jézus Krisztus juhait gondozni, életemmel-halállal megpecsételni Jézus Krisztus evangéliumát, az Ő és népe iránti szeretetemet és dicsőíteni az Urat!! (Fil 1,20) Péter sem és mi sem riadhatunk meg Jézus Krisztus szavaitól – mert valóban szeretjük Őt!

Befejezés

Amikor elhangzik a három kérdés, a három vallomás és három megbízatás, Jézus azt mondja neki a maga ellenállhatatlan elhívó hangján: „kövess engem!” (akolóüthé) Ez jelenti a szó szerinti Jézus követést! Jöjj és várj tőlem mindent a juhaim közt való szolgálatban, napról-napra! S ha a szenvedésen vezetlek át, vagy halálon – ott se maradj el tőlem – ott megyek majd előtted! Hát hív minket is! Őt szeretve, népének szolgálva, kövessük – át a szenvedésen, halálon – mindig a nyomában!

Íme, Jézus orvosolja az Ő és Péter viszonyát – az egy szeretetviszony, amelyben

Jézus szeretete megelőzi Péterét. Így lehet Péter az Övé és így szolgálhat már neki – ill. juhainak-követőinek! S így szenvedhet és halhat meg Őérte, aki előbb meghalt érte! Péter tudta, hogy Jézus Krisztus fel is támadt és azt is tudta, hogy mi várja őt a halálban s ki várja a halálban!

Ámen

Ha te nem lennél

Ha Te nem lennél, két riadt kezemből
kihullatnám az életem,
mint célja vesztett, hitvány semmiséget.
Ha Te nem lennél, meghalna az élet,
meghalnának a színek énekem.
Déli verőn is dideregve fáznék,
hiszen Te vagy tündöklő napvilágom.
S bár tündéerkertek ösvényein járnék,
elepednék, mint kopár pusztaságon.
Rettentő rommá összeomlana
énbennem minden, ami szent és drága:
lelkem elrejtett végtelen világa.
Szertehullana a harmónia,
sóhajokká lennének a dalok
és sikoltássá minden énekem:
hisz mindenem vagy, Uram énekem.

(Túrmezei Erzsébet)